

חוקים ותקנות

חלק י"ג: שיקום מחצבות

(תיקון תשפ"ב)

112. בחלק זה –
- "בעל מחצבה" – לרבות מי שמפעיל אותה למעשה, בין אם ניתן לו רישיון חציבה ובין אם לאו;
- "חוק המים" – חוק המים, התשי"ט-1959;
- "חוק הניקוז" – חוק הניקוז וההגנה מפני שיטפונות, התשי"ח-1957;
- "חוק התכנון" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;
- "הקרן" – הקרן לשיקום מחצבות שהוקמה לפי סעיף 120;
- "תכנית" – תכנית כהגדרתה בחוק התכנון, תכנית מפעל כמשמעותה בסעיף 62 לחוק המים או תכנית כמשמעותה בסעיף 17 לחוק הניקוז;
- "תכנית לשיקום מחצבה" – תכנית הכוללת הוראות לשיקום מחצבה.
113. ראה המפקח שניצול מחצבה פלונית או חלק ממנה הופסק, רשאי הוא להודיע לבעל המחצבה, בהודעה מנומקת, שאתר המחצבה טעון שיקום (להלן - הודעת שיקום); כן יודיע ברשומות שאתר המחצבה טעון שיקום.
114. (א) שר המשפטים ימנה ועדת ערר ויקבע את מושבה.
- (ב) ועדת הערר תהיה של שלושה: יושב-ראש הועדה יהיה שופט בית משפט מחוזי, ושני החברים האחרים יתמנו האחד בהמלצת שר הפיתוח והשני בהמלצת שר הפנים.
- (ג) ליושב-ראש ועדת הערר יהיו כל הסמכויות הנתונות ליושב-ראש ועדת חקירה לפי סעיפים 9 ו-11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968.
- (ד) ועדת הערר לא תהיה קשורה בדיני הראיות אלא תפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.
115. (א) הרואה עצמו נפגע בהודעת שיקום וכן בעל הקרקע או חוכרה בחכירה לדורות, כמשמעותו בחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, רשאים לערור על ההודעה לפני ועדת הערר.
- (ב) ועדת הערר רשאית לאשר את ההודעה בשינויים או בלי שינויים, או לבטלה.
- (ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את המועדים והדרכים להגשת ערר לפי סעיף זה ואת סדרי הדין בו, לרבות הוראות בדבר הוצאותיו.

116. (א) בעל מחצבה שקיבל הודעת שיקום והודיע למפקח תוך חדשיים מיום קבלת ההודעה שרצונו לשקם את המחצבה בעצמו, ישקם אותה, ובלבד –

(1) שיבצע את פעולות השיקום לפי הוראות חוק התכנון, חוק המים או חוק הניקוז, והתקנות והתכניות שעל פיהם, והכול לפי העניין;

(2) שיתחיל בפעולות השיקום תוך שלושה חדשים מיום שהודיע על רצונו לשקם את המחצבה.

(ב) לא המשיך בעל המחצבה את פעולות השיקום בשקידה ראויה או לא סיים אותן תוך התקופה שקבע המפקח, או לא ביצע את פעולות השיקום לפי ההוראות האמורות בסעיף קטן (א)1, תהיה רשות שמורות הטבע רשאית לבצע את פעולות השיקום והמפקח יהיה רשאי לדרוש מבעל המחצבה את החזרת הסכומים ששולמו לו על חשבון השיקום לפי סעיף 120(ב)3, כולם או מקצתם.

117. (א) לא היתה תכנית שחלה על מחצבה פלונית, או לא כללה תכנית כאמור הוראות בדבר שיקום המחצבה, רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם מנהל רשות שמורות הטבע, להכין תכנית לשיקום המחצבה או להורות לקרן להכין תכנית כאמור.

(ב) המפקח יציין בהודעת השיקום את דרכי העיון בתכנית לשיקום מחצבה.

118. חלפו שלושה חדשים מיום ששלח המפקח הודעת שיקום ולא הוגש ערר ולא הודיע בעל המחצבה שרצונו לשקם את המחצבה בעצמו, וקיימת תכנית לשיקום מחצבה, רשאית הקרן לשקם את המחצבה בהתאם למדיניותה לעניין ביצוע השיקום והשתתפות בהוצאות השיקום שפורסמה באתר האינטרנט שלה; הודיעה הקרן שאין בכוונתה לשקם את המחצבה בהתאם למדיניותה כאמור, רשאית רשות שמורות הטבע לשקם את אתר המחצבה.

119. הוגש ערר על הודעת השיקום, יידחה ביצוע עבודת השיקום, בין בידי בעל המחצבה ובין בידי הקרן או רשות שמורות הטבע, עד לאחר החלטת ועדת הערר, או עד שחלפו חדשיים לפחות ממועד משלוח הודעת השיקום, הכל לפי המאוחר.

120. (א) שר הפיתוח רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להקים בתקנות קרן לשיקום מחצבות.

(ב) בתקנות כאמור רשאי השר –

(1) לקבוע את הרכב הנהלת הקרן, דרכי עבודתה וסמכויותיה;

(2) לחייב בעל מחצבה לשלם לקרן תשלומים לפי כמות החומר שנחצב בה או לפי סוגי חומר שונים, או לפי אחוזים מהכנסות המחצבה, או לפי קני-מידה סבירים אחרים שייקבעו בין לכלל המחצבות ובין לסוגים שבהן;

(3) לקבוע הוראות בדבר החזר ההוצאות, כולן או מקצתן, לבעל מחצבה ששיקם אותה בעצמו, או לרשות שמורות הטבע, אם היא שיקמה את המחצבה בהתאם לסעיף 118, לרבות הוראות בדבר תשלום מקדמות.

120.א. (א) על אף האמור בסעיף 120, הקרן תעביר לאוצר המדינה סכום של 500 מיליון שקלים חדשים בתוך 45 ימים מיום תחילתו של חוק לתיקון פקודת המכרות (מס' 13), התשפ"ב-2021.

(ב) בתקופה שממועד העברת הכספים לאוצר המדינה כאמור בסעיף קטן (א) עד למועד השבת יתרת מסגרת ההחזר לפי סעיף קטן (ג), ישיב אוצר המדינה לקרן, מתוך מסגרת ההחזר, סכומים שישלימו את יתרת המזומן בקרן כך שלא תפחת, בכל עת, מ-50 מיליון שקלים חדשים (בסעיף זה – כרית הביטחון), והכול כדי להבטיח שלא תיפגע פעילות הקרן ובהתאם להוראות אלה:

(1) הקרן רשאית להגיש לממונה על התקציבים במשרד האוצר דרישה להשבת הסכום הדרוש לשם שמירת כרית הביטחון (להלן – דרישת תשלום), אם צפתה כי בשלושת החודשים שלאחר מועד הגשת דרישת התשלום, ולאחר ביצוע התחייבויותיה הצפויות בתקופה האמורה, תפחת יתרת המזומן בקרן מכרית הביטחון; דרישת התשלום תיחתם בידי חשב הקרן ותפרט את הסכום שנדרש אוצר המדינה להשיב, את יתרת המזומן בקרן במועד הגשת דרישת התשלום ואת הוצאות הקרן הצפויות בשלושת החודשים שלאחר המועד האמור;

(2) הגישה הקרן דרישת תשלום, ישיב לה אוצר המדינה, ללא דיחוי, את הסכום הנקוב בדרישת התשלום.

(ג) (1) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), יורו שר האנרגיה ושר האוצר על המועד שבו ישיב אוצר המדינה לקרן את יתרת מסגרת ההחזר, בהתחשב בצורכי הקרן ובצפי הוצאותיה לפי תכנית העבודה הרב-שנתית שלה, ובלבד שמועד ההשבה כאמור יהיה לא יאוחר מיום ל' בכסלו התשצ"ו (31 בדצמבר 2035);

(2) לא הורו השרים על מועד השבה כאמור בפסקה (1) – ישיב אוצר המדינה לקרן את יתרת מסגרת ההחזר לא יאוחר מיום ל' בכסלו התשס"ו (31 בדצמבר 2035).

(ד) שר האנרגיה ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה ועד תום השנה הקלנדרית שבה הושבה יתרת מסגרת ההחזר, על יישום הוראות סעיף זה, ובכלל זה על דרישות תשלום שנמסרו ומועדיהן, על הסכום שהושב בהתאם לכל דרישת תשלום ומועד ההשבה וכן על מימוש תקציב הקרן ופעילותה; דיווח ראשון לפי סעיף קטן זה יימסר עד יום ח' בטבת התשפ"ג (1 בינואר 2023).

(ה) בסעיף זה –

"יתרת מסגרת ההחזר" – מסגרת ההחזר בניכוי כל סכום שהושב לקרן לפי סעיף קטן (ב) כשהוא צמוד למדד ובתוספת ריבית החשב הכללי, ממועד השבתו כאמור עד למועד ההחזר לפי סעיף קטן (ג);

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

”מסגרת ההחזר” – סכום של 500 מיליון שקלים חדשים כשהוא מוצמד למדד ובתוספת ריבית החשב הכללי, ממועד העברתו למדינה כאמור בסעיף קטן (א) עד למועד השבתו לפי סעיף קטן (ג);

”ריבית החשב הכללי” – ריבית החשב הכללי כמשמעותה בהודעה בדבר שיעור ריבית החשב הכללי כפי שהיא מתפרסמת ברשומות.